

Jonas Rudzinskas

Skulptorius kuriantis kelionėse

Prisilietimas prie menų pasaulio Kęstučiui Ašmiagai buvo bendravimas su vyresniu broliu Vytautu, baigusiu architektūros studijas. Vykdydamas savo kūrybinius sumanymus Vytautas įtraukdavo ir Kęstutį. Tai buvo interjerų dekoravimas tapybos, sgrafito, keramikos technikomis. Namuose laisvalaikiu brolis mėgo piešti, tapyti paveikslus, tušu kurti grafikos darbus. Anuomet dekoruojami objektai buvo ne tik Lietuvoje, bet ir Baltarusijoje. Tokia patirtis paskatino įstoti ir baigti Vilniaus vakarinę dailės mokyklą (dabar A. Vienožinskio dailės mokykla). Ten susipažinęs su vaizduojamosios kūrybos žanrais K. Ašmiaga labiausiai pamėgo lipdyti molį, tapyti paveikslus. Vėlesniame kūrybiniame kelyje įgytos žinios pravertė.

Apsisprendęs tapti skulptoriumi menininkas išnaudojo mokėjimą gerai piešti, jausti konstrukciją, formą, faktūros ir formos ryšį. Jo kūrybinės minties vystymasis pereina įprastą, nuoseklų akademinį kelią. Lengva ranka padaroma šūsnis sumanymo piešinių, eskizų. Atsirinkęs taikliausią, pilnai atspindintį temą, nulipdo maketą iš plastilino. Pastaruoju metu pamėgo daryti maketus iš šiuolaikinių medžiagų: putoplasto, keramzito. Kęstutis - vienas iš tų menininkų, kuris gerai jaučia mastelį, todėl jam pavyksta perkelti sumanymą į didelius formatus. Įgyvendinant skulptūras toli nuo savo dirbtuvių šis sugebėjimas tampa vertingu. Tautodailininkui ne kartą teko maketus ar eskizus pasidaryti namuose, o įgyvendinti už tūkstančio kilometrų, nežinant, kokių parametrų teks gauti ažuolą: šakotą ar drevėtą, skilusį ar išgaubtą, o gal siaurėjantį ir trumpą. Tada meistras priverstas kūrybiškai rasti sprendimą pajungti sumanymui gamtines medžiagos „dovanas“. Skulptoriaus patirtis išmokė temai ir literatūrinei prasmei skirti svarbų, bet antraeilį vaidmenį į pirmą planą iškeliant skulptūrinės formas, medienos prigimtinį grožį, lietuviškų tradicijų suformuotą skulptūros suvokimą.

Ieškodamas savito braižo ir stilistikos meistras pastoviai studijavo giliausias lietuvių tradicijos apraiškas mitologijoje, tematikoje, personažuose, simbolikoje, ornamentikoje. Visi elementai formavo ir veikė skulptoriaus braižo dinamiką ir brandą. Siekdamas savo suprantamos tobulybės K. Ašmiaga išžiūrėdavo į vyresnių meistrų naudojamus metodus, technologiją, įrankius. Imlumas informacijai yra dar viena leidžianti autoriui tobulėti sąlyga.

Kaip ir senieji Vinco Svirskio laikų lietuvių drožėjai, K. Ašmiaga daugumą skulptūrų sukuria kelionėse. Nuo pat savo kūrybinės veikos pradžios jis prisitaikė kūrybos priemones, įrankius darbui išvykose. Didelė patirtis sukaupta dalyvaujant Tautodailininkų sąjungos organizuojamuose kūrybiniuose seminaruose Lietuvoje. 1989 m. dalyvavo tarptautinėje kūrybinėje stovykloje Debrecene (Vengrija), kur sukūrė 1,80 m aukščio „Rūpintojėlį“. Pradėdamas keliauti po Europos valstybes pamatė, kokie skirtingi užauga ažuolai ir kaip

nelengva juos drožti. 1991 m. grupė geriausių tautodailininkų skulptorių išvyko į kūrybinę stovyklą Segede (Vengrija). Kartu su V. Cikana, R. Zinkevičiumi vyko ir K. Ašmiaga. Pietuose užaugę ąžuolai kietesni, bet patyrę meistrai prisitaikė. Jiems pavyko garbingai atstovauti lietuvių tautodailę, garsinti mūsų medžio skulptūros tradicijas. Įgijęs sėkmingai kuriančio kelionėse skulptoriaus vardą K. Ašmiaga kviečiamas į iškiliausius kūrybinius renginius Lietuvoje ir toli už jos ribų. Meistras išmoko dirbti greitai, organizuotai, suprasti kūrybinės nesėkmės žabangas, o tai ypatingai vertina įvairiausio lygio organizatoriai ar užsakovai. Drožiant stogastulpį skulptoriaus klaida gali būti lemtinga. ąžuolai kartais būna nepakeičiami. 1995 m. Lietuvai atstovauti Kultūros forume Veksio (Švedija) mieste vyko kultūrinė grupė, į kurią pateko ir Kęstutis. Miesto bažnyčios šventoriuje pastatytas meistro sukurtas lietuviškas tradicinis stogastulpis. Švedai įvertinę menininko sugebėjimus dar kartą pakvietė dabar jau į Kristianstatą. Miesto aerouostas pasipuošė skulptūrine kompozicija „Gandrai“. Mėgindamas prisiderinti prie kitos kultūrinės aplinkos ir skulptūrinio konteksto, meistras ieško ir eksperimentuoja. Naudoja įvairesnį formų paviršių, dažniau jį glūdina, šlifuoja, palieka mažiau tašymo faktūrų, įprastų mūsų tradicinei medžio skulptūrai. Gandrų siluetai aiškūs, žaismingi, praeivių lengvai atpažįstami, harmoningai dera prie supančios urbanistinės architektūros. 1999 m. vadovaudamasis tais pačiais principais Koldingo apylinkėse (Danija) išdrožė skulptūrinę kompoziciją „Amžinybės“ tema. Joje vaizduojama moters figūra apsupta paukščių ir žvėrių. Bendradarbiaujant su Lenkijos tautodailininkų sąjunga 2000 m. įvyko tarptautinis skulptorių seminaras Vygriuose. Vaizdingo gamtovaizdžio fone sukurtas skulptūrinis kompleksas pasižymintis stogastulpių aukščiu. K. Ašmiagos kūrinys atsispindi lietuviškos drožybės tradicijos. 2007 m. Juodkrantėje „Raganų kalne“ meistras išdrožė stogastulpį „Karalaitė“ 6,5 m, kuris globojamas vokiečių įmonės, sukūrusios naujos kartos medienos dangą, pagrįstą nano technologijų principu. Tai neįkainojamas eksperimentas atliktas pirmą kartą skulptūros istorijoje. Tarptautiniai ekspertai pasiryžo tai daryti Juodkrantėje atsižvelgdami į ypatingai komplikotas gamtines sąlygas – medinių skulptūrų parkas supamas marių ir jūros. 2010 m. gegužės mėn. lietuvių ir baltarusių skulptoriai suvažiavo į kūrybinį seminarą Gardine (Baltarusija). K. Ašmiaga išdrožė stogastulpį „Žirgai“. Vertindami meistro sugebėjimus baltarusiai užsakė sukurti tradicinės prakartėlės kompoziciją. Joje autorius naudojosi savo spalvine klausa, polichromijos technologija.

Kurdamas kamerines skulptūras K. Ašmiaga mėgsta jas spalvinti lengvais akvareliniais tonais, mėgina imituoti muziejinius eksponatus. Tai pabrėžia skulptūrų dvasingumą ir rimtį. Autoriui pavyksta rasti pusiausvyrą tarp formų šviesotamsos ir spalvinio kontrasto. Kurdamas mažesnio mastelio paminklines skulptūras taip pat dažnai naudoja polichromiją.

„Keliaujančio“ skulptoriaus nuopelnai įvertinti dešimtimis padėkų, dalyvio sertifikatų, diplomų. 2006 m. skulptoriui suteiktas Lietuvos meno kūrėjo statusas.

